

OBSAH

ÚVOD	9
Poděkování	17

I. Hnutí za středoevropskou hospodářskou

INTEGRACI VE DVACÁTÝCH LETECH 20. STOLETÍ	19
Ukončení první světové války, rozpad Rakousko-Uherska a koncept Demokratické unie střední Evropy.	19
Diplomatické snahy o středoevropské hospodářské sblížení po roce 1918	21
Založení liberální společnosti Mitteleuropäischer Wirtschaftstag ve Vídni (1925)	25
Panevropské hnutí Richarda Nikolause Coudenhove-Kalergiho	30
Československý komitét pro středoevropskou hospodářskou součinnost v Praze (1926)	34
Vizionář, Evropan a nostalgik Elemér Hantos a jeho pojetí kulturní úlohy střední Evropy.	38
Dopravní konference MWT a první kongres Panevropské unie ve Vídni (1926)	50
MWT a československá zahraniční politika v letech 1927-1928	54
Mitteleuropa-Institut für Förderung der wirtschaftlichen und kulturellen Annäherungen in Wien (1929)	57

II. STŘEDOEVROPSKÝ ÚSTAV KU PODPOŘE HOSPODÁŘSKÉHO A KULTURNÍHO SBLÍŽENÍ V BRNĚ – MITTELEUROPA-INSTITUT FÜR FÖRDERUNG DER WIRTSCHAFTLICHEN UND KULTURELLEN ANNÄHERUNGEN IN BRÜNN (1929-1939) V KONTEXTU STŘEDOEVROPSKÉHO HNUTÍ A MEZINÁRODNÍ POLITIKY

Okolnosti vzniku, ideové zaměření a sociální struktura brněnského středoevropského institutu	64
.	64

Ideoví souputníci Friedrich Nelböck, František Weyr a Victor Bauer.	74
Friedrich Nelböck a Panevropská unie v Brně	74
František Weyr a jeho analýza Briandova projektu	
Evropské federální unie	80
Průmyslník Victor Bauer – osamělý středoevropský myslitel	84

III. VÝZKUMNÁ, PŘEDNÁŠKOVÁ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST STŘE- DOEVROPSKÉHO ÚSTAVU A EVROPSKÉHO STUDIJNÍHO KOMITÉTU V LETECH BRIANDOVA PLÁNU EVROPSKÉ FEDERÁLNÍ UNIE

(1929–1930)	91
První přednášky, články a porady	91
Evropský studijní komitét v Praze. Problémy cukrovarnického průmyslu ve střední Evropě	98
Úvahy o dalším směřování. Rakousko-Uhersko versus nástupnické státy: čínžovní dům a rodinné domky? Coudenhove-Kalergi versus Hantos – automobilové závody?	101
Rudolf Hotowetz: „Pro Spojené státy evropské!“	108

IV. HOSPODÁŘSKÉ PLÁNY PRŮMYSLNÍKŮ HANSE TUGENDHATA

A FRITZE JELLINEKA Z LET 1930–1932	119
Hans Tugendhat a jeho Obchodně-politický konsolidační plán z roku 1930	119
Ekonomický plán Fritze Jellineka a jeho úvahy o střední Evropě z let 1930–1932	126

V. V DOBĚ PLÁNU NĚMECKO-RAKOUSKÉ CELNÍ UNIE

A TARDIEUOVA PLÁNU (1931–1932)	134
Československo a střední Evropa v pojetí Milana Hodži	134
Břežnová konference MWT ve Vídni	136
Zděšení z plánu německo-rakouské celní unie	138
Podunajská oblast v představách Eleméra Hantose	143
„Hantos – jest Maďar“.	154
Idea středoevropské integrace v zrcadle tisku a diplomatických rešerš	156
Od Budapešti do Brna: „My, podunajští národové...“	159
Hantosovo hnutí v Budapešti, maďarská politika v Ženevě	167
Evropa – nikoliv snadno a rychle.	169
Můžeme se střední Evropou čekat?	171
Cesta rozumu pro středoevropské státy	173

VI. STŘEDOEVROPSKÉ HNUTÍ ZA NÁSTUPU NACISMU, UPEVNĚOVÁNÍ MALÉ DOHODY A ŘÍMSKÝCH PROTOKOLŮ (1933–1935)	176
V marném očekávání Evropy	176
Vyrovnání Prahy s Budapeští – řešení dunajské otázky	180
„Proč střední Evropa?“	183
Vídeňské Panevropské hospodářské konference	187
„Pro evropsko-americkou bratrskou říši kultury a hospodářství!“	188
Panevropská hospodářská centrála a podunajská konference ve Vídni	194
Na křižovatce nadějí Štefana Osuského	164
VII. EPILOG – OBDOBÍ LET 1936–1939	199
Podunajský plán Milana Hodži a peripetie středoevropské politiky roku 1936	199
Podunají podunajským národům!	202
Středoevropan Hugo Vavrečka	206
Živoucí střední Evropa Victora Bauera	212
V době politických os	212
Osud Hodžova plánu	215
Osud malých států	218
Osudy vedoucích osobností panevropského a středoevropského hnutí po roce 1938	221
ZÁVĚRY	233
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	244
SEZNAM ILUSTRACÍ	253
POZNÁMKY	255
JMENNÝ REJSTRÍK	299